

§ 6**Remiss av Avskaffande av systemet med etableringslotsar (DS 2015:26)**

AMN 2015-0150-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Enligt lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en etableringslots. Arbetsmarknadsdepartementet föreslår att detta krav ska upphöra att gälla den 1 januari 2016. Arbetsmarknadsdepartementet bedömer att ingen särskild insats behövs som ersätter tjänsten etableringslots och att det inte är nödvändigt med ytterligare lagändringar i samband med avskaffandet av etableringslotsar.

Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker arbetsmarknadsdepartementets förslag om att avskaffa systemet med etableringslotsar och borttagande av paragrafer 11-13 §§ i lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Förvaltningen ställer sig även positiv till att Arbetsförmedlingen ges möjlighet att avgöra vilken arbetsmarknadsinsats som är lämplig utifrån den enskildes behov och inte utifrån en i förväg upphandlad tjänst.

Förvaltningen anser dock att det bör göras en analys över hur behovet av socialt stöd bland nyanlända ska tillgodoses. Ansvaret mellan olika aktörer och myndigheter som ska stödja nyanlända i praktiska frågor relaterade till hur de ordnar sitt liv i Sverige bör förtydligas, till exempel vad gäller nyanländas behov av myndighetskontakter med bland annat vårdgivare, barnomsorg och skola. Förvaltningen understryker vikten av att det även fortsättningsvis ska finnas en aktör som har ansvar för samordningen av olika insatser och för en sammanhållen planering för individen. Den föreslagna analysen bör också omfatta en analys och förslag gällande eventuella kostnader som kan följa av förslagen.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2015.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Awad Hersi m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) samt Johan Fälldin (C) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Gulan Avci (FP) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Awad Hersi m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) samt Johan Fälldin (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
- samt att därutöver anföra

Jobbtorgen är till för den som är arbetslös och har försörjningsstöd. I och med etableringsreformen lyftes nyanlända bort från Stockholms stad och ska få hjälp med sin etablering av Arbetsförmedlingen. Samtidigt ser vi hur Jobbtorgen med sitt breda anslag och individfokuserade arbetssätt många gånger når den målgruppen bättre. Därför vore det önskvärt att etableringsinsatserna övergick från att vara statens och Arbetsförmedlingens ansvar till att vara Stockholms och Jobbtorgens.

Reservation

Ledamoten Gulan Avci (FP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

- att som svar på remissen anföra följande:

Tanken med etableringslotsarna var att ge en sammanhållen väg in i det svenska samhället med ett större fokus på jobb och språkkunskaper.

Tyvärr har vi kunnat se att Arbetsförmedlingen har brustit kraftigt i sin kvalitetskontroll och i hur man har handlat upp utförarna. Vi har också kunnat se att etableringslotsarna inte har kunnat bryta en djupt rotad omhändertagandementalitet och flytta fokus till att snabbt komma i utbildning och jobb.

Vi motsätter oss därför inte att systemet med etableringslotsar avvecklas. Vi ser dock att regeringen inte har tänkt igenom vilka insatser som ska erbjudas istället. Istället för att presentera reformer för en snabbare introduktion i det svenska samhället med fokus på jobb och kunskaper i svenska tycks regeringen anse att befintliga åtgärder räcker.

Vi har mycket svårt att se hur ett avskaffande av etableringslotsarna, utan att någon annan åtgärd införs i deras ställe, skulle bidra till att korta tiden det tar för en nyanländ att komma i arbete.

Risken är också att den föreslagna återgången till ett system där Arbetsförmedlingen avgör vilka insatser som ska erbjudas den enskilde innebär en ökad byråkrati och en försämrad rättssäkerhet och likvärdighet. Ett oerhört stort ansvar läggs på de enskilda handläggarna, som redan idag måste arbeta under en stor arbetsbelastning. Reformen ställer mycket stora krav på att Arbetsförmedlingen tidigt beslutar om insatser så att inte den enskilde måste vänta på åtgärder i passivitet.

Vi vill till sist anmärka att en tanke med etableringslotsarna var att den enskilde själv skulle kunna välja lots. När etableringslotsarna nu avskaffas på det sätt som föreslås är risken stor att makten istället flyttar till Arbetsförmedlingens handläggare, vilket riskerar leda till en inskränkning av den enskildes valfrihet och möjlighet att påverka sin etablering i det svenska samhället.

Ersättaryttrande

Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Jobbtorgen är till för den som är arbetslös och har försörjningsstöd. I och med etableringsreformen lyftes nyanlända bort från Stockholms stad och ska få hjälp med sin etablering av Arbetsförmedlingen. Samtidigt ser vi hur Jobbtorgen med sitt breda anslag och individfokuserade arbetssätt många gånger når den målgruppen bättre. Därför vore det önskvärt att etableringsinsatserna övergick från att vara statens och Arbetsförmedlingens ansvar till att vara Stockholms och Jobbtorgens.

§ 7**Program för personer som haft vårdnadsbidrag**

AMN 2015-0154-01.05

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna förslaget till program för personer som haft vårdnadsbidrag enligt tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har av kommunfullmäktige i budget för 2015 fått i uppdrag att tillsammans med socialnämnden ta fram ett program för de personer som tidigare haft vårdnadsbidrag. Nämnden ska även fortsätta det arbete som inleddes 2014 med att stärka kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden.

Ärendet innehåller en redogörelse för den information förvaltningen har tillgång till om personer som har vårdnadsbidrag samt ett förslag på ett program.

Förvaltningen föreslår att den prioriterade målgruppen för det aktuella programmet bör vara de personer som haft vårdnadsbidrag som kan tänkas behöva stöd för inträde/återinträde på arbetsmarknaden och föreslår därför att programmet samordnas med det pågående arbetet att stärka kvinnor med en svag ställning på arbetsmarknaden.

Det program som föreslås består av två delar; arbete med att nå målgruppen samt erbjudanden om lämpliga insatser.

Vad gäller att nå målgruppen föreslår förvaltningen bland annat att uppsökande insatser ska genomföras i samverkan med olika aktörer. Studie- och yrkesvägledning ska erbjudas inom ramen för det uppsökande arbetet. Gällande lämpliga insatser för målgruppen föreslår förvaltningen att jobbtorgens ordinarie insatser öppnas för målgruppen kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden även om de inte uppbär försörjningsstöd. Detta kommer då även att omfatta personer som haft vårdnadsbidrag som har behov av och önskar ta del av jobbtorgens insatser. En särskild insats för målgruppen planeras i syfte att motivera och förbereda till vidare aktivitet som exempelvis utbildning eller arbetspraktik.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2015.